

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstolpne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

St. 57.

V Gorici, v torek dne 16. julija 1912.

Leto XIII.

Novi brambeni zakon.

(Piše državni poslanec Fom)

Leta 1868, po nesrečni vojski iz Nemčije, se je vpeljala v Avstriji na in osebna vojaška dolžnost. Leto kasneje se je določilo vsakoletno število novincev (rekrutov) na okroglo 95.500 v vojski in 9550 v deželni brambli. Leta 1889 se je povišalo število novincev na 103.100. V tem letu je znašalo število vojakov: 18.000 častnikov (oficirjev), 270.000 moštva in 54.000 konjev.

Skozi 20 let potem do danes se vojska ni več pomnožila.

Zanimivo je primerjati, kaj so mej tem naredile druge države. Ako se pregleda sosedne države, se izkažejo te-le številke:

Nemčija je pomnožila svojo vojsko za 130.000 možev; danes ima v miru 32.000 častnikov, 520.000 možev in 112.000 konjev; vsako leto vzame 280.000 fantov v vojske.

Italija ima 14.000 častnikov, 276.000 moštva, 53.000 konjev; rekrutov ima 134.000 na leto.

Rusija: 62.000 častnikov, 1.350.000 moštva, 200.000 konjev, 456.000 novincev.

Francoska, ki ima za 12 milijonov manj prebivalcev kakor Avstrija ima danes 30.000 častnikov, 553.000 moštva, 142.000 konjev in vsako leto 247.000 rekrutov.

Iz teh števil se jasno razvidi, da je Avstrija v oboroževanju daleč zaostala za drugimi državami.

Brez dvoma požre vojska velika velikanskega denarja, ki bi se dal uporabiti v mnogo koristnejše namene; toda vzdrževanje miru, naj stane še toliko, se bolj splača nego zgubljena vojska, katera ima za posledico mrtvece in ranjence in po vrhu še plačilo vojne odškodnine sovražniku, ki bi znašala več milijard denarja,

Na prvi pogled se zdi čudno, ali resnica je, da je vojaško šibka država navadno vzrok vojske. Močnega sosedu se ne bo nikdo lotil; ako pa vidi poleg sebe slabšiča, polasti se ga poželjivost in kmalu dobi pretvezo, da začne z njim prepri, in tlači ga toliko časa, dokler se mu ne uda — dandanaš-

nji se države ne pripravljajo radi zemlje, ampak tekmujejo med seboj v trgovini, kar tvori vedno nevarnost za vojsko — ali pa mu napove vojsko.

Ko so torej druge sosedne države tako silno ojačile svojo vojno moč, morala je tudi Avstrija za njimi in zaradi tega se je sprejela v državnem zboru nova brambena postava.

Po tej novi postavi bo imela Avstrija v miru 344.000 vojakov in zato se poviša število rekrutov od 103.100 na 159.500; Avstrija brez Ogrske bo dajala 91.313 rekrutov za skupno vojsko in 28.000 za deželno brambo, torej 119.313 rekrutov na leto.

To je hudo breme za ljudstvo, a bo veljalo tudi mnogo denarja.

Tak zakon bi bil pravzaprav nesprejemljiv, da ni donesel ob enem zelo važnih olajšav pri izvrševanju dejanske vojaške službe.

V popolnem soglasju s potrebami ljudstva je sprejela Slovenska ljudska stranka v svoj program doseg dvoletne vojaške službe.

Nova postava sloni na tej podlagi: v principu določa, da se služi pri pešcih samo dve leti.

V mornarici se bo moralo služiti slej ko prej štiri leta, v artileriji in kavaleriji tri leta. Najhujša bo torej služba v mornarici, ali k sreči to ne zadene slovensko stran dežele, ampak Furlanijo.

Toda tudi pri pešcih bode moral en del vojakov prva leta novega zakona služiti tri leta,

Vojaška uprava računa namreč, da bo sedaj rabila okroglo 50.000 podčastnikov (korporalov, cugsfirerjev in feldvebelnov). Ker tega števila ni moči doseči z moštvom, ki bi prostovoljno hotelo dalje služiti, treba je en del vojakov pridržati še tretje leto, dokler se dobi zadostno število taci prostovoljcev. Pridržali bodo podčastnike in tiste prostake, ki so bili uporni, nemarni ali so bili zaradi prestopkov kaznovani.

Zato bo za sedaj služilo samo 80 po sto vojakov dve leti, drugi tri leta. Računa se, da se ta odstotek v doglednem času znatno poviša, ker bo vlada naklonila dalje služčim podčastnikom toliko ugodnosti, da privabi zadostno

število moštva, ki bo hotelo prostovoljno več časa služiti.

Vsekako moramo priznati, da je tudi taka začasno omejena dveletna služba velikanskega pomena za kmečki stan.

Novi brambeni zakon uvaža tudi pravičnost v rekrutiranje.

Sedaj se ne bo več srečalo in ne bo vzlet k vojakom samo tisti, ki je povlekel nižje število. Vojaška dolžnost zadene vsakega, ki je sposoben za vojaka; to je pravično postopanje, ki proizhaja iz demokratičnega načela: pred postavo vsi jednaki!

Gledé orožnih vaj je določeno, da bodo poklicani tisti, ki so morali služiti tri leta, k trem vajam v 5. 7. in 9. letu in sicer za ne več nego skupno 11 tednov: kdor je služil dve leti, bo imel orožne vaje v 3. 5. 7. in 9. letu, ampak največ skupno 14 tednov. V 11. in 12. letu vojaške dolžnosti odpadejo orožne vaje. Doba orožnih vaj se torej zniža v vojski za tri tedne, v deželni brambli za šest tednov.

Za orožne vaje se za sedaj mora obdržati poletni čas; vojaška uprava pa bo skušala poklicati vsaj en del rezervistov meseca aprila in maja. Kolikor bo mogoče se bodo podeljevali dopusti ob času, ko so vojaki, z ozirom na različno obdelovanje zemlje, ravno doma potrebni.

Kontrolni zbori so v zakonu še vedno predvidjeni, toda določeno je, da se zamorejo nadomestiti s pismeno vsakoletno prijavo in domobranski minister je izjavil, da je pooblaščen povedati, da vojaška uprava ne namerava sploh več sklicati kontrolnih zborov.

Že dosedanj zakon je imel določbe, po katerih je bil edini sin očeta, ki je nesposoben za delo, oproščen vojaške službe.

Novi zakon je to dobroto ohranil, toda jo je razširil.

Ako je oče star 65 let, ni mu treba dokaza, da je za delo nesposoben; zadostuje, da je prekoračil 65. leto starosti, dočim se je dosedaj zahtevalo 70. leto.

Seveda utegne oče biti nezmožen za delo tudi pred 65. letom; v tem slučaju se bo moral podvreči preiskavi po zdravniku kakor dosedaj.

Stari zakon je imel v § 60. določeno, da se more oprostiti vojaka službe »iz družinskih ozirov«. Malokateremu pa se je posrečilo zmuzniti iz vojaške službe s pomočjo tega paragrafa. Dogodilo se je, da je imel kmet dva sina: prvi je bil v Ameriki, ni se vedelo, kje prebiva; za očeta se ni brigal: vkljub temu je moral drugi sin v vojske, ker se je reklo »samo edini sin« je oproščen. Ali pa oče je imel več sinov; razven zadnjega so vsi izven doma poročeni in morajo skrbeti za lastno družino, vsled česar ne morejo doma pomagati. Ko je zadnji sin dozorel, moral je iti v vojske.

Novi § 32. določa različne dobrote v tem pogledu, od katerih navajam samo te-le:

Oproščeni zamorejo biti sploh oni sinovi, kjer je dokazano, da so neobhodno potrebni za kmetijo, če je tudi več dela zmožnih sinov.

Oproščenje se sme (ne mora) podeliti, ako je edini delamožni član družine za več časa v zaporu, ali ako duševno zaostal; ako so drugi delazmožni sinovi poročeni in ne premorejo več nego, da vzdržujejo svojo družino; ako je drugi sin še v šolah in torej ne more skrbeti za delonezmožnega očeta; ako je že pet sinov služilo cesarju.

Vojni minister računa, da mu bo mogoče 4 po sto vseh rekrutov oprostiti (čezštevili) in misli, da bo mogoče vse gorinavedene slučaje vpoštevati. To bi bilo silno želeli, toda dvomimo, da se bo skozi ni skozi uresničilo.

Važno je tudi, da se smatra po novi postavi, sina za delozmožnega šele z 19. letom in ne z 18. kakor doslej.

Na sedežu dopolnilnega okraja se ustanovi posebna komisija, v kateri bode dva vojaka in trije politični uradniki. Ta komisija bo odločevala o prošnjah za oproščenje po § 32.

Prošnje se morajo uložiti do 1. oktobra onega leta, ko se pride na nabor.

Komisija pregleda prošnjo in se izreče, da-li je »posebnega vpoštevavanja vredna« ali pa »vpoštevavanja vredna« ali pa »da ni razloga za vpoštevavanje.

Po teh vrstah se novinci oprosté in samo, ako bi bilo preveč prošenj z ozirom na število »čezštevilih« novincev, se povleče žreb.

Infimna razstava v Gorici.

O ti razstavi smo dobili še to-le oceno:

Celotni vtis razstave kaže, da tu zastopani slov. slikarji korakajo vsporedno s sedanjim časom; poznajo več modernih tehnik ter posedujejo tudi moderno praznoto.

Zastopane so skorajda vse panoge slikarstva, namreč takozvani portret, kompozicija, krajina, tihožitje, grafika, takozvane karikature in celo prave šolske študije. Vse to v raznih tehnikah, od zlizano gladke do raskavo lopataste, v olju, pastelu, oglju itd. Kakor na drugih razstavah, tudi tu prevlada krajinka, kar je karakteristično znamenje časa.

One štiri H. Smrekarjeve karikature so tako šibke, da je škoda okvirja in šipe. Nekaj boljše so Bucikove perorisbe. Čarovnik je le neka zmešnjava, drugega nič. Boljše so »Podoba smrti« in »Popoldan«, ki pa spominjata na druge. Tako je tudi S. Šantlov »ex libris« kla-

vern spomin na slavnega Ropsa. Pri Ropsu sem nekdaj videl na mrtvaški lobanji stoječe, izzivajoče življenja kipeče žensko telo. In ta kontrast ravno poleg mojstersko žive risbe je dajal stvari veliko vrednost. Ne trdim, da so te risbe kopije, pač pa zato tudi nič ne morem, da mi vzbujajo spomine.

Tratnikove risbe so dobre, le ono deklé s kitaro ima ponesrečeno razmerje. Krajinke so najboljše Groharjeve, potem Tratnikova, večina drugih pa bi bila dobra — za razglednice, Gustinčičeve pa niti za to ne. Krajinka mora biti vsaj dekorativna, mora imeti »štimumgo«. Pri teh poslednjih pa ni ne dekorative, ne »štimumge«, ne globine. Tehnika ni umetnost, ampak le rokodelstvo in zato vrednost izdelka ni odvisna od tehnike. Pri Gustinčiču pa dobimo vtis, da hoče z lopatasto tehniko prikriti vso notranjo praznoto. Bucik bi smel samo eno krajinko razstaviti, druge pa, »Ločnik v snegu«, »Klet z vrčem«, »Hliša v Brdih«, »Pri sv. Trojici« itd. skriti.

Tihožitja so na večjih razstavah redke prikazni, ker so manj važna. Vi-

deti je, da so Gvaizova izdelana z veliko potrpežljivostjo.

Portreti so, primerjaje med seboj, najboljši oni Jetty Šantlove. Pozna se na njih monakovska šola: Glave so mehke in precej plastično izdelane. Sicer ni vsaka naslikana glava že pravi portret, če tudi se vjema v podobnosti barve in modelacije. Najboljši dokaz za to so razne portretne slike, ki so pred par tedni bile razstavljene po mestu. Gledaleci so trdili, da so dobro »zadete«, in tudi ni bilo kaj ugovarjati glede barve, in modelacije, in vendar so bile to samo kolorirane povečane fotografije na platno. Slikar ni niti videl dotičnika, samo njegovo fotografijo je dobil potom agenta in je — »zadel« — 3—400 kron in naročnik je bil pa »zadet« za ravno isto svoto. Sicer pa ponavljam, da so Jetty Šantlove glave najboljše. Njen »moški akt« ni ravno za razstavo, ker nima v oni »habt Acht« pozi prav nič zanimivega na sebi ter je navadno šolsko delo. Groharjevi portreti so mrtev porod, ki nima niti plastičnosti. Gustinčičevi Rimljan, Florentinec, Študija, Otrok so

tudi jako slabotni. Bucikov portret Deklice s cvetjem je diletantsko delo, druge glave so boljše, vsaj plastične, čeprav trde, njegov autoportret ima pa umazane barve.

V vsaki dobi so umetniki kazali svojo duševno silo v kompoziciji, karakteristična poteza sedanjega časa je pa pomanjkanje kompozicije tedaj duševna revščina. Večina se zgublja v raznih tehničnih efektih, tako da se je kompozicija že reducirala na: »Dama pred vrati, Dama na kanapeju, Dama z ali pa brez rokavice« i.t.d. kakor bi to bilo bogve kako važno. To omenim v opravičbo pomanjkanja kompozicije pri tej razstavi. Tudi tu so le dve večji kompoziciji namreč J. Šantlove »Dama na stolu« in »Dama s psičkom«, obe v Jugendštilu. Najboljša kompozicija je sicer »težka pot« — a ta se ne more šteti kot slovensko delo, ker je le kopija dela slavnega nemškega slikarja F. v. Uhdeja, torej nemška ustvaritev.

To so v bistvu dobrote, ki jih pri-
naša novi brambeni zakon.
Istočasno s to postavo se je spre-
jel tudi novi kazenskopravni red za vo-
jake. Ta zakon določa postopanje pred
vojaškimi sodnijami in prinaša sila va-
žne premembe dosedanjega postopanja.
O njem bom pisal poseben članek.

Razstava ročnih del in risb učenk zavodov društva „Šolski Dom“.

(Dalje.)

Stopimo v tretjo sobo, kjer so iz-
postavljena dela in risbe učenk priprav-
ljavnic za učiteljska izobraževališča.
Leva in zadnja stena ste bili obloženi z
risbami I. letnika. Na prvi pogled spo-
znamo, da se je pazilo na snažnost in
natančnost, žive in jasne barve pa nam
kažejo slikarsko nadarjenost naše mla-
dine, ki skuša brez posebnih umetniških
pravil spraviti na papir predmete, ka-
koršne vidi pred seboj. To je pravilo
vseh pravil in se je pri večini izborna
posrečilo. V zgornjih vrstah so bili raz-
stavljeni listi, veje in raznovrstni plo-
ščati predmeti, pri katerih je prišla zgolj
pravilna oblika in barva v pošte, ne
pa perspektiva. V spodnji vrsti pa so
bile razstavljene najrazličnejše zaprte
in odprte knjige, pri katerih so uporabile
učenke pravila, na posebnih predvajah
razložene perspektive kvadrata in pra-
vokotnika. Na zadnji steni so bile raz-
stavljene cvetlice. Teh je bilo manj, ker
zahtevajo, da jih čvrsto narišeš, druga-
če ti povenejo in izgine ti nežnost in le-
pota, katero si hotel posneti na papir.

Na desni in na sprednji steni so bila
risanja II. letnika. Tu smo z veseljem
opazili nov hvalevreden napredek, na-
mreč dve novi tehniki, v katerih se še
ni poučevalo na naših pripravnicah: ri-
sanje s peresom in risanje s pastelom.
S peresom je bila risana cela vrsta vej
in vejic, s pastelom pa cela vrsta lepih
tihožitij. V akvarelu so bile barvane je-
senske veje in raznovrstne cvetke, na
ogled pa pravokotne škatle in knjige.
Med okni je bilo celo nekaj pokrajin,
risanih s peresom in preslikanih z bar-
vami. Priznati moramo, da je prekašala
letošnja razstava risb, razstave prejšnjih
let, zlasti zato, ker se je risalo izkjučno
po naravi, kakor zahteva učni načrt.

Oglejmo si sedaj še ročna dela obeh
pripravnic! Kakor pri risanju, smo zo-
pet opazili, da so učenke od lanskega le-
ta sem, le še napredovale. Tu smo videli
najraznovrstnejša ročna dela. Krasne
blazine, prekomizne preproge, namizne
osrednike v barvanem vezenju s svilo,

v mrežici in na tulu. Poleg tega je le-
žalo po mizah mnogo ženskega perila v
umetnem luknjičastem in beneškem ve-
zenju, vmes pa je bilo razstavljeno belo
in barvano krpanje. Vse lepo in natan-
čno izvedeno, tako da si moral dobro
paziti, predno si našel zakrpano zaplat.
Na mizi v sredi sobe in na neki stranski
mizi smo opazili lepo otroško obleko,
bluzo in jako lep solnčnik, vse izvršeno
v modernem luknjičastem vezenju. Kaj
lepe so bile zavese na kongres s har-
dangar-ubodom, mašniška štola in prt s
podobo Srca Jezusovega za domači ol-
tar. Pohvaliti moramo lično škatljo za
rokovice, lep koledar tri krasne stenske
preproge v dolgem ubodu. Ena izmed
teh je predstavljala skupino počivajočih
potnikov in se je kaj lepo posrečila. Od
daleč je bila podobna sliki.

Tudi v tej sobi smo se prepričali
koliko talenta je položila božja roka v
našo mladino in z veseljem ponosom od-
hajamo v drugo nadstropje, kjer nas
čakajo izdelki ženske obrtne šole.

Tu je bilo: dekorativno risanje, iz-
delki obrtnega spisja in obrtnega račun-
stva učenk ženske obrtne šole.

Na sprednji steni in na veliki mizi
so bili razstavljeni mnogovrstni po na-
ravi risani listi, sadje in metulji, kakor
tudi velika množina priprostih in bolj
zloženih motivov, sestavljenih iz pik, črt,
kvadratov, obročkov, listov, metuljev
in trtnih vilic. Motivi so predstavljali
bordure zvezde in rozete. To so ele-
menti dekorativnega risanja učenk 1.
razreda, katere so učenke po navodilu
učiteljice lastnoumno sestavljale.

Na zadnji steni so bile rizbe II. raz-
reda lastnoumno sestavljeni osnutki,
predstavljajoči različne okraske sestav-
ljene iz raznih naravnih elementov. Te
okraske vpotrebavale so učenke za ole-
pšanje perila in vrhnih oblek.

Na drugih stenah so bile risbe u-
čenk ateljeja. Tu so bili bolj zloženi in
čednejši izdelki lastnoumno iz narav-
skih prvin zloženi okraski, katere se
vporablja za olepšanje finejšega perila,
plesnih in poročnih oblek.

(Konec prih.)

Dopisi.

Iz Solkana. »Soča« ni zadovoljna z
izidom solkanskim občinskim volitev. No,
to ji verujemo. Pa tudi z dosedanjim
županom ni bila zadovoljna, ker ni bil,
kakor ona pravi, napreden. Ali misli
»Soča«, da so Solkanci padli na glavo,
da bodo postavili na čelo svoje občins-
ke uprave naprednjake po »Sočinem«
uzorcu? Ali jih ni mogoče dovolj spa-
metovalo počenjanje »Sočinih« napred-
njakov pri »Mizarski zadrugi«, ali jim ni
morebiti znano, kaj so napravili »So-

Pregled vse mladine, ki je obiskovala učne za- vode društva „Šolski Dom“ v letu 1911/12.

Tek. št.	Zavod, razred, š. leto	Št. vpisanih		Št. med I izo- stalih		Št. napredo- valih		Št. zaostalih		Št. neklasifi- kovanih	
		m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.
1	Otroški vrtci : V Malem Domu . . V ulici sv. Klare . . Pod Kostanjevico . .	41	36	—	—	—	—	—	—	—	—
		28	23	—	—	—	—	—	—	—	—
		46	37	—	—	—	—	—	—	—	—
		115	90	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Petrazredna mešana lj. šola v „M. D.“ : 1. razred 1. š. leto . 2. „ 2. „ „ . 3. „ 3. „ „ . 4. „ 4. „ „ . 5. „ 5. „ „ .	27	22	4	1	21	18	2	3	—	—
		24	31	3	—	16	27	4	4	1	—
		21	32	3	1	13	27	5	5	—	1
		28	37	3	7	18	20	6	10	1	—
		—	31	—	2	—	21	—	6	—	2
		100	153	13	11	68	113	17	28	2	2
3	V „Š. D.“ deška vad- nica : 1. razred 1. š. leto . 2. „ 2. „ „ . 3. „ 3. „ „ . paralelka 4. „ „ . 4. razred 4. „ „ . 5. „ 5. „ „ .	49	—	5	—	29	—	12	—	3	—
		58	—	2	—	44	—	11	—	1	—
		66	—	6	—	45	—	14	—	1	—
		43	—	4	—	28	—	11	—	—	—
		28	—	1	—	23	—	4	—	—	—
		31	—	2	—	24	—	4	—	1	—
		257	—	20	—	193	—	56	—	6	—
4	V „Š. D.“ deklška vadbica : 1. razred 1. š. leto . 2. „ 2. „ „ . 3. „ 3. „ „ . 4. „ 4. „ „ . 5. „ 5. „ „ . 6. „ 6. „ „ .	—	60	—	5	—	40	—	9	—	3
		—	69	—	4	—	47	—	7	—	2
		—	70	—	2	—	49	—	14	—	2
		—	62	—	8	—	43	—	8	—	1
		—	43	—	3	—	26	—	4	—	—
		—	64	—	3	—	49	—	2	—	2
		—	368	2	25	—	254	—	44	—	10
5	Pripravljalnica za srednje šole . . .	55	—	2	—	49	—	4	—	—	—
6	Pripravljalnica za izo- braževališča : 1. letnik 2. „	—	56	—	4	—	50	—	—	—	2
		—	45	—	4	—	41	—	—	—	—
		—	101	—	8	—	91	—	—	—	2
7	Ženska obrtna šola v „Novem Domu“ : V 1. razredu skupen za obe stroki . . . V 2. razredu za kro- jenje in šivanje perila V 2. razredu za kro- jenje in šivanje oblek V ateljeu za krojenje in šivanje oblek . . V specialnem tečaju za šivanje perila . . V specialnem tečaju za šivanje oblek . .	—	25	—	1	—	24	—	—	—	—
		—	7	—	1	—	6	—	—	—	—
		—	13	—	3	—	8	—	—	—	2
		—	7	—	—	—	7	—	—	—	—
		—	23	—	18	—	5	—	—	—	—
		—	33	—	22	—	9	—	—	—	—
		—	108	—	45	—	59	—	—	—	2
8	Obrtna nadaljevalna šola : v pripravljalnem raz- redu v 1. razredu „ 2. „	65	—	21	—	30	—	7	—	7	—
		51	—	15	—	38	—	8	—	—	—
		47	—	12	—	30	—	—	—	4	—
		163	—	48	—	98	—	15	—	11	—
	Skupaj . . .	690	826	83	89	408	517	92	72	19	16

Nenapredovalo je 12.6 %.

Odpadniki.

(Odlomki)

Češki: P. Kopal.

(Dalje.)

»Sposobni so za vse, in morda od-
padejo celo od cerkve.«

»No, jaz sem tak značaj, da ne od-
stopim od tega, kar spoznam za resnico
in kar je bilo pripoznano za resnico v
stoletjih. Do zdaj se nihče ni pohujšal
nad tem, če je pomolil včasih duhovnik
češki v cerkvi. Pri nas na Češkem se
moli tudi nemški. Današnji slučaj je do
cela preprost. Bila je rodbinska slav-
nost, v ožjem krogu, katere so se udele-
žili tudi nemški delavci. Dva noviča sta
napravila dosmrtno obljubo v svojem
materinem jeziku; to obljubo sem v
imenu cerkve tudi v materinem jeziku
potrdil in posvetil in končno tudi v ma-
terinem jeziku pomolil. Kdo bi mogel
dobiti v tem kaj pohujšljivega? Samo
sovražnik, ki ubogima novičema ne
privošči milosti božje in jima je ne-
voščljiv, kakor stoji to v katekizmu.
Izzivanje bi bilo, ko bi pri očitni božji
službi nemškim ljudem češki molil, kar
do zdaj tu nisem storil.«

Stari dekan je umolnil, ker ni mo-
gel kaj ugovarjati proti dokazom češke-
ga duhovnika.

Druga dne predpoludnem pride v
dekanijo mestni župan Schindler.

Ko ga dekan Kleinlaut zagleda pred
seboj, je takoj vedel, zakaj je prišel.

»Ali ste blagovolili, g. dekan, pre-
brati včeraj sporočilo tukajšnjega tedni-
ka »Strammdeutsch«?

»Že vem to«, odvrne.

»Nu torej! vzklikne predstojnik pa
zre drzno v starega duhovnika, kot bi
hotel reči: »Čudno, da se godi kaj ta-
kega v naši cerkvi.«

»To je bila le rodbinska slavnost«,
izgovarja se dekan.

»Ali vršila se je na javnem kraju, v
cerkvi. Sicer čemu se izgovarjati? Ka-
pelan Skalsky vzbuja z vsem svojim
postopanjem v mestu resnično pohujša-
nje. Nered govori nemški, išče le češke
družbe, in na prižnici vzbuja smeh sé
svojim češkim naglasom.«

»Saj govori dobro nemški«, ugo-
varja dekan.

»Ali govori sé slabim naglasom; in
da se to skonča, dovoljujem si prositi,
g. dekana, v imenu mestnega zastopa,

da bi vrnili kaplana Skalskega g. škofu
na dispozicijo.«

»Ali saj je tukajšnje ljudstvo zado-
voljno ž njim, kolikor vem.«

»Kako ljudstvo? nekaj pobožnaških
bab, ne pa inteligentni prebivalci . . .

»Ti sicer prav malo obiskujejo cer-
kev«, opomni dekan.

»Zato malo, ker ne sliši v cerkvi
prave nemške besede.«

»Ali tudi tedaj ne, ko pridiguje dru-
gi — nemški kaplan?« — vpraša dekan
naglo. — »Gospodje ne hodijo v cerkev
pa naj pridiguje Nemec ali Čeh.«

»Iz kratka: Želimo, da bi bil kaplan
Skalsky odstranjen od tu. — In če se ne
zgodi, poskrbimo sami za to.« . . .

Po teh besedah se napihnjeni pred-
stojnik priporoči.

»Kaj naj storim tu?« vpraša se de-
kan po njegovem odhodu.

Za poludne se vrne kapelan Skal-
sky iz mesta domov, nekoliko užaljen
radi tega, kar se mu je bilo prigodilo na
ulici. Zasramovali so ga namreč neki
pobači . . . In ko mu je povedal dekan o
predstojnikovem obisku, domislil se je
tako, odkod piše sapa.

»Zapazil sem v šoli takoj drug ve-
ter med otroki. V uredništvu »Stramm-

deutsch-a« se je prikazala nova moč, —
f a l i r a n š t u d e n t, ki bode kmalu te-
roriziral vse mesto. Za zdaj strahuje
duhovnike. A tukajšnji predstojnik je lep
mož . . . Ima pridno, pobožno ženo, ki
je pa ne spoštuje. Rad bi se razporočil,
da bi mogel vzeti drugo, s katero ima
nedopuščeno zvezo. Za to je pospeševa-
lec najnovejšega gibanja »Proč od
R i m a«.

»Smešno je, da bi se bili gospodje
pohujšali še le zdaj pri nekaj čeških oče-
naših. Čim bolj se bo ustopalo in pritr-
jevalo tem ljudem, toliko bolj se bo zgu-
bljal pri njih vglad oblasti, svetne in
cerkvene; toliko bolj drzni bodo. Tu bi
bila jedina rešitev, ko bi se bilo za časa
organiziralo katoliško ljudstvo, tega bi
se bila zbala gospoda. Ali to se ni zgo-
dilo. Tukajšnje katoliško ljudstvo je si-
cer verno, ali postalo je boječe malo-
dušno in je tudi zelo zastrupljeno od
zdražbarskih listov, tako, da ne ve prav,
čigavo je. Tako je to v našem krasnem
Schönwaldu. Ali končno se mi tu orga-
nizujemo in kmalu se postavimo proti
zdražbarjem iz Prusije v obrambo av-
strijskega mišljenja.«

(Dalje pride.)

čini» naprednjaki s »Trgovsko obrtno zadrugo«? Take vrste ljudi, kakor sta n. pr. Konjedic in A. Gabršček naj bi postavili torej Solkanca na čelo solkanske občinske uprave!? »Soča«, ubi pamet?!

Z Banjšic. (Pozor pred strupenimi kačami.) Na Banjšicah je ugriznil modras 2 leti starega otroka v bližini hiše. Vsled kačjega pika je otrok umrl. Pozor torej pred strupenimi kačami, katerih je ponekod vse polno. — Zadnje dni je pritisnila huda vročina na Banjški planoti. V soboto je kazal toplotomer na solncu ob 12 uri in pol $49\frac{1}{2}^{\circ}$ C. Za spravljjanje sena je krasno vreme.

Sempas 14. julija 1912. Danes smo slovesno praznovali shod sv. Mohorja. Kot posebnost omenimo, da je na pevskem koru sodeloval naš znani tenorist g. Jos. Rijavec iz Gorice.

Popoldne ob 2. je nenadoma prišel močan nalive dežja, vmes pa so padali kosi ledu. Potegnil je vihar in razsul trdo in debelo točo po Šempasu, Ozeljani in Šmihelju.

Kojsko. K igri »Divji lovec«, ki jo je vprizorilo kojščansko »kat. slov. iz. društvo« dne 7. julija je napisal neki liberalček »kritiko«, iz katere lahko vsak preštudira liberalne možgane. Ubogi kritik! Celi teden je krpucal ta liberalček »kritiko«, ki je vse prej, nego kritika. Saj ni čuda: slabi spomini niso prijetni!

Res, navzoč bi bil moral biti g. Finžgar in razjokati bi se moral potem nad liberalno kritiko. G. kritikastru se je zedlo, da je »nekdo iz Gorice z očali ne-pripravljen nekaj kvasil...«. Najbrže je sodil g. kritikaster samega sebe, zakaj prekleto nepripravljen mora biti človek, ki celi teden piše tako objektivno kritiko. Sploh g. kritikastru ni bila nobena oseba po volji in nobeden igravec ne spada na oder. Prav gotovo lazi gosp. kritikastru še vedno Velikonočni ponedeljek po glavi; le še enkrat naj obudi ta spomin in njegov kritični talent bo postal še bolj plodonosen.

Da, da g. »kritik«! Dovolj ste povedali. Tudi pristno »izobraženo« ljudstvo se smeje Vaši »izobraženosti«, čeprav bi se moralo zjokati. Oh ti nehvaležni svet!

Lepo mnenje imate Vi, g. kritikaster, o briškem ljudstvu. Torej vsi, ki so obiskali predstavo, so po Vašem mnenju neumni in zabiti. Čudim se Vam, g. kritikaster, da ste pri predstavi sedeli med takim ljudstvom. Ali se niste bali, da postanete tudi Vi tak.

Iz Vaše »kritike« se razvidi, da ste bili Vi edini, ki se je smel imenovati »izobraženega«.

Politični pregled.

Zvršilni odbor slovenske ljudske stranke.

Pod predsedstvom načelnika stranke dr. Ivana Šusteršiča, se je sešel v petek zvršilni odbor S. L. S. Po razmotrivanju političnega položaja je sklenil zvršilni odbor s g l a s n o:

1. Zvršilni odbor S. L. S. odobrava v vsakem pogledu politiko Hrvatsko-slovenskega kluba v državnem zboru, izreka poslancem S. L. S. pohvalno zupanje in zahvalo za njihovo pametno, odločno in smotreno taktiko, v koji vidi jamstvo najboljših uspehov za hrvatsko-slovenski narod.

2. Zvrševalni odbor S. L. S. smatra slejkoprej hrvatsko vprašanje kot najvažnejše politično vprašanje na slovenskem jugu monarhije in izreka, da so v tem vprašanju zadeti najvitalnejši politični interesi vesoljnega slovenskega naroda. S. L. S. se hoče slejkoprej odločno boriti za hrvatsko državno pravo in po potrebi tudi primerno poostriti svojo taktiko.

Sestanek ministra Berchtold z Izvol-skim?

Listi poročajo, da se to poletje sestane avstrijski zunanji minister Berchtold in ruski poslanik v Parizu Iz-

volski. Ta sestanek se bo baje vršil v Solnogradu.

Štajerski deželni zbor.

Pogajanja za delozmožnost štajerskega deželnega zbora se bodo zopet pričela koncem meseca avgusta. Posredovanja prevzame baje veleposestvo.

Boj angleških sufragetk proti angleški vladi.

Angleške sufragetke nadaljujejo napade na angleške ministre. V sobi angleškega ministra notranjih zadev, Mac Kenna, so našli bombo. Do zdaj so se borile angleške sufragetke za uvedbo ženske volilne pravice z metanjem kamnov, s pasjimi biči in z razbijanjem šip. Zdaj groze s hujšimi sredstvi: z dinamitom in s požigi, samo da pritisnejo na vlado, da dobe volilno pravico za angleški državni zbor. Dne 13. t. m. sta poizkušali dve sufragetki zažgati palačo kolonialnega ministra Lewis-Harcourta. Zaprta sufragetka se zove Helen Crages in je znana, ker je ob navzočnosti angleškega kralja in kraljice napadla ministra Mac Kenno. Pri aretirani sufragetki so našli vžigalice in špirit. Lloyd George je govoril 13. t. m. na shodu v gledališču Kensington. Storili so vse, da bi preprečili kak napad sufragetk. A neki mlad mož, pristaš sufragetk, je le ministra napadel in ga s palico večkrat po glavi udaril.

Novi turški vojni minister.

Poveljnik četrtega vojnega zbora Osman paša je imenovan za turškega vojnega ministra.

Domače in razne vesti.

Imenovanja. Za višje carinske inspektorje so imenovani carinski inspektorji Valentin Kosovel, Alojzij Knobl in Rajko Arming v Trstu.

Imenovanja v sodnijski službi. Za avskultante so imenovani sledeči sodnijski praktikantje: dr. Henrik Irgolič, Fran Cigoj, Paskval Visin, Anton Slavič, dr. Simon Bianchi, Edvard Jelušič, dr. Edgard Rossi, Milan Bogataj, dr. Ivan Frausin, dr. Silvij Colombani, Nikolaj Greco, Pij Pesante, Karol Josip Kavčič in Aleksander Aite.

Sokolstvo. — Napisali smo pred kratkim nekaj vrstic o sokolstvu in smo rekli, da je sokolstvo pri nas strankarska »protiklerikalna« organizacija. Tržaška »Eдинost« pa tega noče vedeti in pravi, da smo tako pisali na ukaz iz Ljubljane. Povemo ji, če je res tako nevedna, da tega nismo napisali na ukaz iz Ljubljane, pač pa radi tega, ker sami iz bližine opazujemo delovanje naših sokolskih društev. Ponavljamo: sokolstvo je pri nas dandanes »protiklerikalna«, specijelno liberalna organizacija, v kateri ne more in ne sme biti nihče, ki odobruje ona načela, ki jih zastopa Slov. ljudska stranka. Organizacije tvorijo ljudje in ne društvena pravila in te ljudi, ki so na čelu našega sokolstva, poznamo. To niso in tudi nočejo biti zgolj narodnjaki in nadstrankarji, ampak so pristni liberalci.

Pozor gg. župani! Gospod župan z Goriškega nam piše: Čast sem imel biti nekaj ur v družbi z odličnim županom zelene Štajerske. Razgovarjala sva se o tem in onem. Najin pogovor je nanesel tudi na ples. Pravil sem mu, kako pogosto se pleše v naših občinah in kako dragi so ti plesi. Mi župani — sem rekel — smo v čudnem položaju. Mladina pritiska na nas, naj plese dovoljujemo. Tudi starejši moški so za to. In ako kateri župan ne dovoli določeno število vsakoletnih plesov je zamera v občini velika. Pa še kakšna zamera! Vsaj jaz bi se najrajše odkrižal te pravice: Dovoljevati ples, ker vidim velikansko gospodarsko zapravljivost pri plesu in telesno in dušno pogubo. — Gosp. župan iz zelene Štajerske se je smejal mojemu pripovedovanju ter rekel: Naša štajerska mladina se jako rada zabava. A niti na um ji ne pride, da

bi vprašala dovoljenje za ples. Pa kdo pleše v tej vročini? Človek mora biti že več kakor prifrknjen! Pri nas na Štajerskem skoro ne poznamo javnih plesov na takozvanih »brejarjih«. Kakor sem opazil je ta navada le pri vas na Primorskem. Jaz bi vam svetoval tole: Skličite sestanek županov, na katerem se pogovorite o tej nesreči. Pa saj je naravno neumnost plesati pri tako dragem plesu! Pri nas tudi plešejo, a po zimski v dvoranah. Mladenič plača 1 K in se zabava ure in ure. Na teh javnih plesih, pa zapleše mladenič — kakor praviše tudi 10 K. Naši mladeniči bi ne plesali na tako dragem plesu in še poleti! Zakaj bi ne bilo tudi pri vas mogoče, kar je pri nas? S tem, da preprečite javne ples prihranite mnogo denarja mladini in družinam. Pameten nasvet g. župana iz zelene Štajerske in uvaževanja vreden.

Vsled tihotapstva s saharinom so v Gorici spravili v preiskovalni zapor brata Mazzoli ki imata vsak svojo mirodinico. Zatožila ju je baje oseba, ki je bila v tesni zvezi z njima pri ti kupčiji.

Društvo trgovskih uslužbencev in privatnih uradnikov je razposlalo goriškemu trgovcu in uradom določila § 17. namestništvenega zakona člen X. z dne 16. januarja 1910, nanašajoča se na pravice poletnega dopusta trgovskih uslužbencev in privatnih uradnikov. Iz dotičnih določil posnemljemo sledeče: 1. Uslužbenec, ki je služil šest mesecev do petih let pri eni in isti tvrdki ima pravico do najmanj 10 dni dopusta; 2. čez pet let pri isti tvrdki službujoči imajo pravico do najmanj 14 dni dopusta; 3. oni, ki služijo čez 15 let pri isti tvrdki, imajo pravico do najmanj 21 dni dopusta na leto in sicer s polno plačo. Dopusti zaradi bolezni se pri tem ne upoštevajo.

Ukradeno cerkveno blagajno v Sovodnjah so našli minuli ponedeljek mali otroci in sicer v meji ob železniškem nasipu blizu farovža. Blagajna seveda je bila prazna. Prebita je bila s krampom na spodnji plati. O zlikovcih ni še sledu. Sicer imajo pod ključem znanege domačega tatu, a gotovih dokazov vendarle ni še, da je on ukradel blagajno. —

Kol. dr. »Solkan« v Solkanu priredi v nedeljo, dne 11. avgusta t. l. veliko veselico s cestno dirko za vsa slovenska društva in tombolo z dvema dobitkoma 200 K in 100 K.

Obsežen program se objavi pravočasno. Slavna društva v bližnji okolici so vljudno naprošena, da ne prirejajo na omenjeni dan veselice.

Briško okrožje »Orlov« je preložilo svojo slavnost od 28. t. m. na dan 11. avgusta, ker za 28. t. m. ni na razpolago vojaška godba.

Štrajk v Trziču. Pred tednom je pričelo v tržiški ladjedelnici štrajkati 450 delavcev. Včeraj pa se jih je vrnilo 350 na delo, ker se je deloma ugodilo njihovim mezdnim zahtevam. Ostalih 100 še štrajka.

Nesreča na železnici. V Sv. Križu pri Trstu je prišel na kolodvoru pod lokomotivo 74 letni železniški uslužbenec Anton Vidmar, medtem ko je hotel iti čez železniški tir. Bil je takoj mrtev.

Tatovi v Gradežu. V Gradežu so se izvršile v sedanji kopališčni sezoni razne tatvine. V nedeljo so tatovi iz ene sobe odnesli denarja in draguljev v vrednosti 14.000 K. Letoviščarji so vznemirjeni, ker se zdi, da so tatovi dobro organizirani in so jim osebe, ki imajo denar dobro znane kakor tudi njih stanovanja.

Slavnemu občinstvu na znanje. Te dni se je preselila prodajalna katoliškega tisk. društva v Gorici iz svojih dosedanjih prostorov v Semeniški ulici v nove, ki se nahajajo v pritličju Montove hiše, Gosposka ulica 2. To je za prodajalno vesela in ugodna pridobitev. Skrbelo se bo, da bo v novih prostorih slavno občinstvo postreženo z vsem, kar spada v okvir prodajalne. Priporočamo jo torej vsem za obilen obisk.

K aretacijam v Mirnu. Zraven že svoječasno navedenih oseb v zadevi konkurza bratov Faganelli so v Mirnu aretirali še druge osebe; med njimi se nahaja tudi knjigovodja Komidar.

Napajališče v Malem dolu. Županstvu Komen je sporočil deželni odbor, da je bila podpora, dovoljena leta 1910, za zgradbo napajališča v Malemdolu, obnovljena v zadnjem zasedanju deželnega zbora; postopanje v tej zadevi pa se je začasno vstavilo z ozirom na dejstvo, da je tudi Malidol med onimi občinami, ki se jih misli preskrbeti z vodo potom splošnega vodovoda po kraški planoti.

Cesta od Krajnevasi do skladvne ceste Nabrežina-Komen. Cestni odbor komenski je sklenil svoječasno sprejeti med skladvne ceste, cesto, ki vodi iz Krajnevasi do skladvne ceste Nabrežina-Komen in istočasno tudi vzdrževanje ceste, toda kadar bo dovršena; z ozirom na to se opozarja cestni odbor, da si ta sklepa nasprotujeta v smislu § 8. cestnega zakona, in se vabi, da napravi nov jasen sklep. Kar se tiče prispevanja h kritju tozadevnih stroškov, so doneski razdeljeni tako: 60% plača država, 25% dežela, 10% cestni odbor in 5% prizadete občine, ki so Brje, Velikidol, Pliskovica in Skopo; o tem se obvestijo tudi občine in cestni odbor sežanski glede na oni del ceste, ki spada v njegov delokrog.

Obsojena puljska kamorista. Dne 12. t. m. je končala pred okrožnim sodiščem v Rovinju kazenska razprava proti bivšemu občinskemu tajniku puljskemu dr. Palisci in proti Bigattu zaradi znanih poneverjenj. Razprava je spravila na dan najhujšo demoralizacijo in korupcijo, ki je vladala pri puljski mestni upravi. Sodišče je prisodilo Palisci 14 mesecev in Bigattu 8 mesecev ječe.

Zadnji obisk. 72 let stari Anton Zorc iz Bovškega je te dni obiskal svojega sina Franceta, ki služi pri sekanju gozdov poleg Kranja za hlapca. Ponoči je tožil starček, da mu je slabo. Ko je pa

Pomočnika

išče slovenska manufakturna trgovina v Gorici. Zahteva se znanje slovenščine, italijanščine in nemščine. Vstop s 15. septembrom t. l. Prednost imajo oni, ki so že v Gorici službovali. Kje pové upravništvo.

Prodajalna
Katoliškega tisk. društva v Gorici
se je preselila in se nahaja sedaj
Montova hiša, Gosposka ulica štev. 2.
Priporoča se toplo za obilen obisk.

Imate li bolečine ?

Revmatične bolečine, trganje, zoba ali glavobol? Ste li oboleli vsled prepiha ali prehlajenja? Poskusite uporabljati blago, dejno, zdravilno moč dajajoče FELLER-jevo mazilo z znamko „Elsafluid“ tudi proti trganju, proti bolecina v hrbtu in kolenih. To je v resnici dobro! To ni le reklama! Ducat za puskušno 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar FELLER v Stubici, Elsa trg šte. 264 (Hrvatška.)

zjutraj starček vstal, zgrudil se je mrtv. Zadela ga je srčna kap. Prišel je k sinu umret.

Strela ubila 59 ovac. Minole dni je strela udarila v čredo ovac, ki so se pasle na nekem bregu blizu Prozora, ter ubila 59 ovac. Škoda znaša 900 kron.

Les iz Štajerske za Tripolitanijsko. Iz Gradca poročajo, da pošljejo iz Gornje Štajerske v kratkem 300 vagonov lesa v Tripolitanijsko; gradili bodo deloma vojaške barake, deloma porabijo les v druge vojne namene.

Četa tolovajev v zagrebški okolici. Včeraj se je vršila v Zagrebu porotna razprava proti desetim kmetom iz zagrebške okolice, ki so tvorili pravo tolovajsko tolpo. Izvršili so neštevilno hudodejstev v zagrebški okolici. Obsojen je bil nek Josip Martić na smrt na vešala, ostali pa na mnogoletno ječo.

Toča uničila polja v Slavoniji. Iz Slavonije poročajo, da je toča pobila polja zlasti v požeški županiji Brodu na Savi, Oriovcu, Sibiniji, Daruvaru in Lipiku. Toča je bila debela kot kokošja jajca; posamezna je tehtala do 27 deagramov. Uničena je vsa setev, vinogradi so tako potolčeni, da ne bo niti kaplje vina. Škoda cenijo na več milijonov kron.

Naši saperji in pionirji. Zdaj obstoja v naši državi 15 pionirskih bataljonov, ki se bodo razdelili v 14 saperskih in v 8 pionirskih bataljonov. Pionirji bodo delali službo na vodi, saperji pa na suhem osobito glede na službo pri obrambi in pri napadu na trdnjave.

Prodal srečko, ki je zadela. Neki reven rokodelski pomočnik je prodal na potovanju po Nemškem avstrijsko srečko za 3 marke. Kupec je zadel na to srečko 60.000 kron.

Drobtinice

Pariška policija dobi oklepe. V pariškem municipalnem svetu se je grajal nastop policije proti Bonnotu in Garnierju, češ, da je bil njen aparat preobširen; s primerno metodo bi se bilo dalo banditom priti do živega z veliko manjšimi sredstvi in jih tudi dobiti žive v roke. Policijski predsednik Lepine je priznal, da je ta kritika opravičena. Sedaj so dali za policiste napraviti lahek jeklen oklep, ki jih bo ob naskoku varoval krogelj, sami pa bodo ob napadu v zabarikadirane hiše metali smrdljive bombe in ročne granate.

Odrezali so mu tretjo nogo. 17 let staremu Hunter Fitzgerald iz Blackstone v Ameriki, ki je imel tri noge, so v neki večji bolnišnici v Novem Jorku odrezali tretjo nogo. Tretjo nogo je prinesel seboj na svet, a je ni mogel uporabiti, ker je bila krajša kot ostali dve.

Žanji štrajkajo v občinah Hajdu Samson, Balmaz-Uivaroš in Tiszacségu na Ogerskem. Zahtevajo zvišanje dnevnic. Delodajalci se nočejo udati in groze, da pokličejo na delo rusinske delavce. Vlada je menda že tudi naročila Rusine; med domačim delavstvom vlada veliko razburjenje, orožništvo so že pomnožili.

Nevihite v Ameriki. — Po nekaterih krajih Združenih držav Severne Amerike so imeli minole dni hude nevihte, ki so napravile nad en milijon dolarjev

škode. Ubitih je bilo tudi 5 oseb. Tudi v Mehiki so divjale nevihte. Skupna škoda v Mehiki se ceni na nad 20 milijonov dolarjev.

Žrtve vročine v Ameriki. V Novem Yorku je umrlo dosedaj vsled vročine 24 oseb. Poroča se, da se je temperatura za nekoliko znižala.

141leten starček, kmet, je nedavno umrl v okolici Odese. Zanimivo je, da je možiček do zadnjega kadil; drugače pa je živel jako zmerno in ni jedel mesa.

Gospodarske vesti.

Z gnojnico si travnike tudi lahko pokvarimo. Gnojnica vsebuje dušika dovolj, kalija precej mnogo, fosforove kisline pa zelo malo. Vemo pa, da fosforove kisline v naših zemljah rastlinam zmanjkuje najprej, dočim rabijo za svojo rast vseh treh hranilnih snovi v zadostni množini. Zlasti dobre trave in detelje potrebujejo mnogo samo z gnojnico, podpiramo v rasti tiste rastline, ki jim je glavno hranilo dušik, in to so ravno takšne, ki so na travniku plevel, kakor n. pr. trebelje, silj, travniški babji zob in kislica; obenem pa dobre travniške rastline zaostajajo, ker nimajo fosforove kisline, rastejo zelo slabotno in se pod na široko razpasočim se plevelom nazadnje zadušijo. Kdor gnoji svoj travnik le z gnojnico, bo imel v nekoliko letih na njem samo še plevel. — Zato je potrebno kolikorkrat se spomladati gnoji travnik z gnojnico — in to se naj zgodi vsako drugo ali tretje leto — ga prejšnjo jesen pognojiti tudi s Thomasovo žlindro; pri vsakem drugem gnojenju pa se naj tudi raztrosi kalijevega gnojila; ali jeseni kajnita ali spomladati kalijeve soli.

Loterijske številke.

Trst 5, 63, 78, 58, 28.

Vsi ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otroh? Potem pišite „Slovenski Straži“ v Ljubljani po knjižico gosp. HASEJA o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

Iv. Znidarčič & dr.

stav. tvrdka

v GORICI VIA MATTIOLI.

Izdeluje vsakovrtna načrta, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal-strope patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja, z vedno isto temperaturo. **Ceneje kakor vsi drugi sistemi.**

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

Razglas dražbe.

Zaradi oddaje IV. in V. sekcije II. oddelka cestne zgradbe Grgar - Zabrdc - Banjšica - Avče, med km 938 in od tu do 1568, katere dela so preudarjena in sicer IV. sekcija K 36603:59 in V. sekcija K 54666:45 se bo vršila 1. avgusta 1912 ob 10. uri predpoldne pri c. k. trasirni ekspozituri v Gorici (Via Teatro št. 18) javna dražba s pismenimi ponudbami.

Zapečatene ponudbe predvidene s kolekom 1 K katerim je tudi priloženo potrdilo deželne blagajne v Gorici o položnji vadija in sicer za IV. sekc. 1830 K in za V. sekc. 2735, se ima vložiti najpozneje dan pred dražbo, to je do 31. julija t. l. pri c. k. trasirni ekspozituri v Gorici, in sicer do 12 ure opoldne.

Vadij so mra vložiti pri deželni blagajni v gotovini ali v vrednostnih papirjih ali v vinkuliranih posojilničnih knjižicah.

Na zaviteh vsake ponube in sicer na zgornjem robu naj se piše: Ponudba za IV. sekcijo II. oddelka cestne zgradbe Grgar - Zabrdc - Banjšica - Avče.

Tehnični operat se splošnimi in posebnimi pogoji je razpoložen v gori omenjenem uradu v uradnih urah.

Namesništvo ni navezано na najnižje ponudbe, temveč se pridržuje pravico volitve med oferenti. — Zaradi tega se bo pridržalo položene vadije dokler ne bode Namesništvo odločilo o dotični dražbeni obravnavi.

Cestni odbor za kanalski okraj

v Kanalu, dne 5. julija 1912.

Načelnik:

M. ZEGA.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno šilo, ter emajliranje dvokoles na plin.

Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti naj ga takoj pošlje emajlirati ki stane K 6, v različnih barvah K 8 pri

BATJEL-U

Gorica,

STOLNA ULICA 2-4.

Mehanična delavnica.

Prodaja tudi na obroke.

Cenike poštnice prosti.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori

na voglu železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

ooo

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 3/3 od 3-12 metrov dolge in 3/3 od 3-12 color debele.

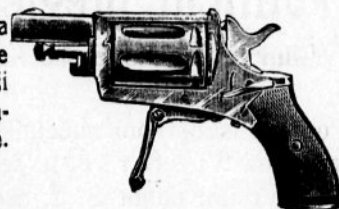
Edina zaloga najboljših sesalk za gnojnice navadnih in raztezajočih od 3-480 m. Cene od 50-80 K. Razprsilnike vsake vrste od 4-12 K.

Pinter & Lenard

v Gorici, Raštelj šte. 7-9.

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

V nobeni škodelici

naj ne manjka pravega Franckovega kavinega pridatka on daje kavi slast, moč in lepo barvo. — Njega kakovost vsebuje: izdatnost, slastnost in nizko ceno. **Tovarna v Zagrebu.**